

הסיפור שלה

בית האמנים תל אביב

במחקר המגדרי נתפסת ההיסטוריה ההגמונית כ-His-story - הסיפור שלו, וכדי להשלימה יש להביא גם את Her-story - הסיפור שלה. מטרת התערוכה לתקן ולספר את סיפורן של האמניות המוצגות, ולהחזירן לשיח אודות האמנות הישראלית, כי בלעדיהן ההיסטוריה של האמנות הישראלית אינה שלמה.

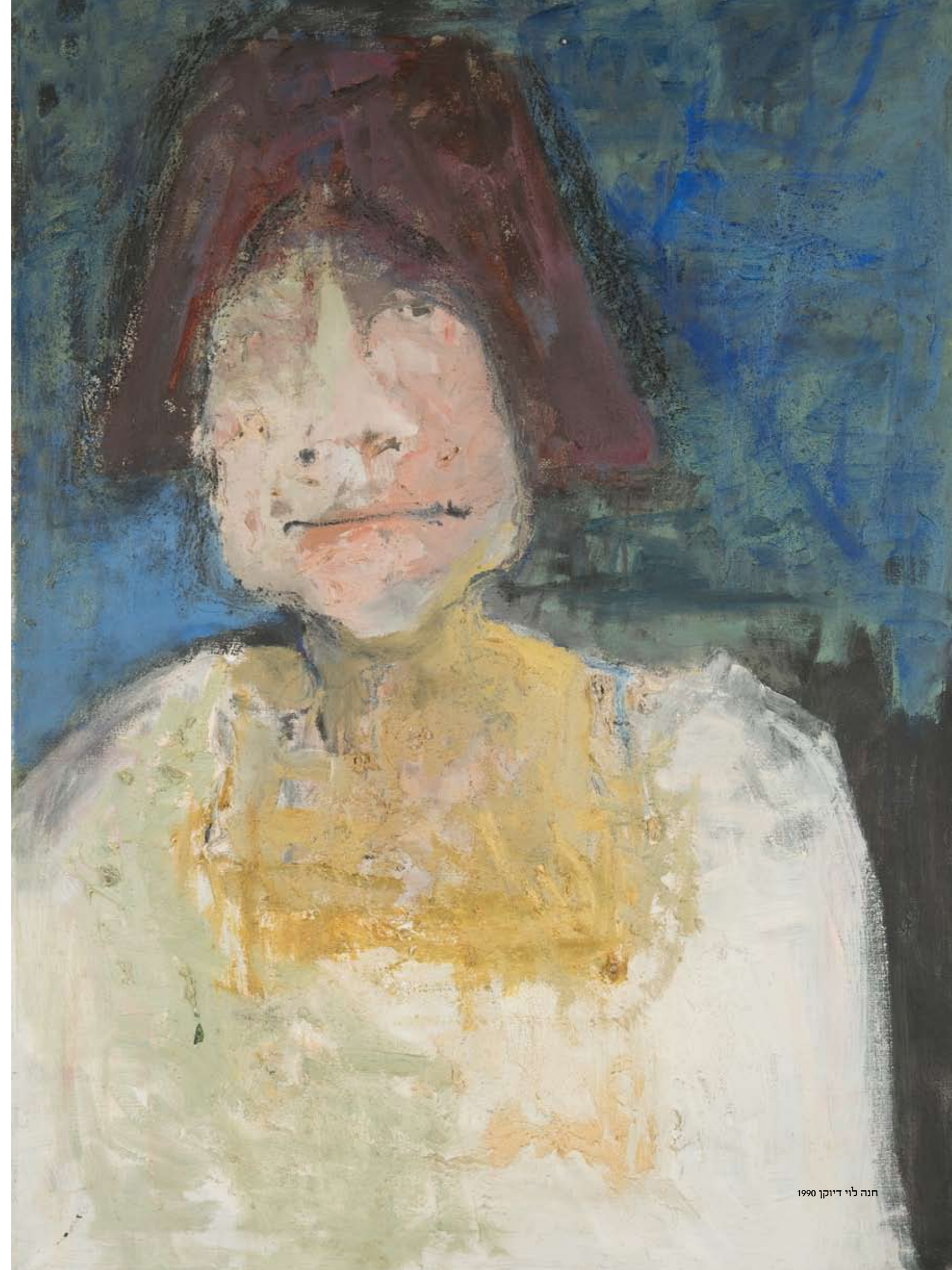
בכל פעם שנשאלת השאלה מדוע מתעלמים המוזיאונים הגדולים וספרי תולדות האמנות הישראלית מחלק גדול של האמניות הוותיקות, התשובה המקובלת היא שלא היו הרבה אמניות וכנראה שהן לא היו מספיק חשובות או מספיק טובות. לכך ניתן להשיב שהיו הרבה אמניות, ורבות מהן היו ידועות ומוכרות בזמן, והציגו בתערוכות קבוצתיות חשובות בארץ ובחו"ל, ואף זכו בפרסים חשובים. ולמרות זאת הן נשכחו או הושכחו, מי יותר ומי פחות, בגלל הדרה חברתית מגדרית, שבגללה נתפסה אמנות של נשים כטובה פחות.

האמניות המוצגות פעלו בעיקר באותן שנים שבהן התהווה מעין "חור שחור" בתוך סיפורה של האמנות הישראלית, כי אמניות רבות שפעלו אז כמעט ולא נחקרו, למרות שהחל משנות העשרים-שלושים מסתמנת פריחה באמנות הארץ-ישראלית בכלל ובאמנות נשים בפרט. לאחר מלחמת העולם הראשונה חודש הקשר בין ישראל לבין מרכזי אמנות באירופה, לשם, ובעיקר לפריז, יצאו אמנים ואמניות ארץ-ישראליים. במקביל התחדשה העלייה לארץ והביאה אמניות עולות מארצות שונות ואתן חידושים בתחום האמנות.

בשנות העשרים והשלושים החלו ליצור גם נשים שגולדו בארץ-ישראל, חלקן למשפחות דתיות או מסורתיות, ובחירתן בציור הייתה חלק מביטוי של עצמאות ומודעות עצמית. הן וחיפשו שפה חדשה ונושאים חדשים שיבטאו את הרוח החלוצית בארץ. במקביל החלו להגיע מאירופה נשים שהביאו אתן את רוח "האישה החדשה" - אותה אישה עצמאית ובעלת מקצוע, שראתה את עצמה שווה בכל לגבר. רבות מהן הגיעו ארצה בשנות השלושים, לאחר עליית הנאציזם לשלטון, והביאו אתן השפעות של אמנות מודרנית ואוונגרדית.

מתוך קבוצת האמניות שיצרו בין 1930-1970 בחרנו ב-10 אמניות שמייצגות תפיסות אמנותיות שונות, שש ציירות וארבע פסלות (כל אחת במדיום פיסולי אחר). אנו מקוות שתערוכה זו תהווה סנונית ראשונה בתערוכות היסטוריות מעין אלה, ושנמשיך גם בעתיד להביא למודעות הקהל נשים-אמניות נוספות, מתקופה זו וגם מתקופות מאוחרות יותר.

אוצרות: ד"ר רות מרקוס ורותי חינסקי-אמיתי

חנה לוי דיוקן 1990

